

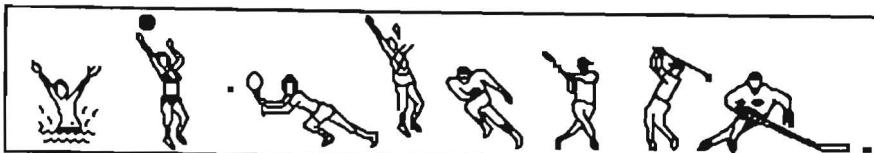
TEMA - HOBBY OCH FRITID

Vad gör Aerotecharen på sin fritid? Är det familj och barn som upptar all tid, eller finns det tid för annat?

I detta nummer kan vi visa att många hinner med annat, och hinner med mycket. Vi presenterar några personer med skilda intressen. Här finnas Börje som gör en go-cart till sin son, hur den ska se ut finns på en teckning här ovan. Här finns "mångsysslaren" Einar, som arbetar med tenn-, silversmide, teckning och träskulptur. Här finns även en ishockedomare, ett gäng musiker, en ridintresserad och en personaldirektör med intresse för trätäljning.

Redaktionen önskar läsarna trevlig läsning och vi hoppas denna läsning ska fungera som inspirationskälla och få många fler att odla sina intressen.

Skedar formas av Per-Åkes kniv

Prata i telefon är inte bara ett samtal mellan två personer - ofta, mycket ofta, finns där ett kreativt skapande, om än i upprepade former.

Studera någon som talar i telefon, dig själv kanske. Finns där en penna, ett papper. Ja, i så fall är jag beredd att ingå ett vad.

Jag är säker på att åtminstone en av deltagarna i varje telefonsamtal kluddar, på papper, skrivbordsunderlägget eller tidning, under samtalets gång.

En psykolog skulle kanske försöka utläsa ens personlighet i detta kluddande. Formerna upprepas; en gång cirkelritare alltid cirkelritare och en gång kvadratiske alltid kvadratiske.

När jag gick i sjuan fick vi ägna sammanlagt ett dubbelpass på teckningen åt telefonkludd. Psykologen skulle nog få rätt för vårt kluddande var lika gång från gång.

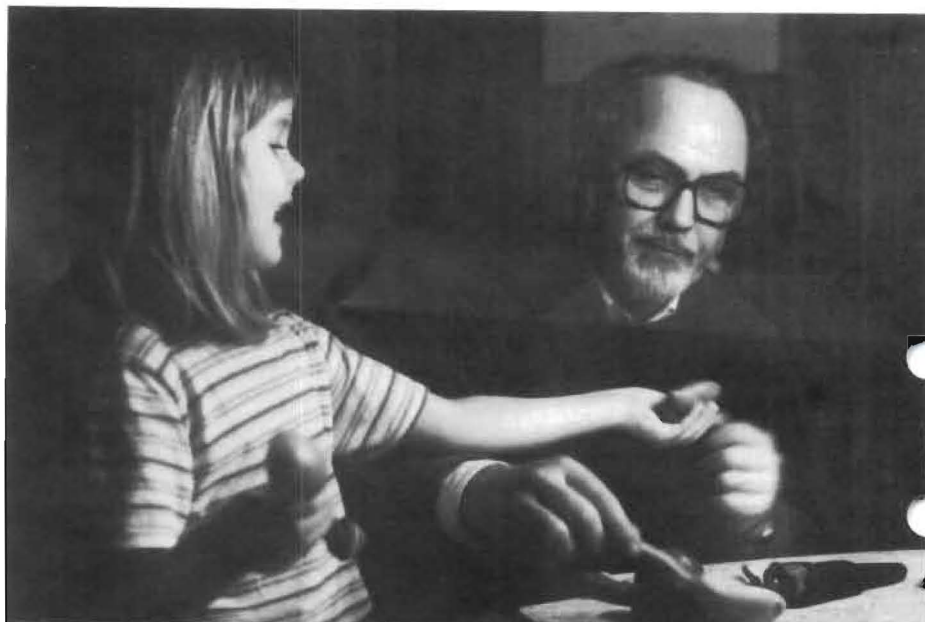
För de flesta stannar telefonkluddandet just vid kludd under ett telefonsamtal. Inte många funderar på de former de själva fäster på papper.

Per-Åke Dahlströms, Aerotechs personaldirektör, kluddande har inte stannat vid enbart kludd. Han upprepar sked- och hjärtformer vid samtal efter samtal, och telefon pratar han ofta i.

Forma kluddet i trä

Trä i sig tilltalar Per-Åke. Han funderade, för fem-sex år sedan, om det inte var möjligt att göra telefonkluddets former i trä.

Den första skeden täljdes under ganska primitiva förhållanden; den är helt och hållet gjord med en samekniv och sandpapper. Till och med urgröpningen är gjord med kniv, något den stränge iakttagaren kan observera vid ett närmare studium av skedens botten, den är kanske

något för tjock - men det är en obetydlighet.

Det är på våren och sommaren Per-Åkes knivar kommer fram. Höst och vinter hänger de på rad i ett litet skåp med glasdörr i hans arbetsrum. De är alla sameknivar.

Jag får en lektion i sameslöjd av Per-Åke. Han har lärt sig en hel del om sameslöjden, och speciellt om knivarna. Jag lär mig nu av honom att särskilja syd- och nordsamiska knivar. De sydsamiska har mönster i form av flåtor medan de nordsamiska är något mer dekorativa med blommor och slingor.

Ursprungliga

Den samiska hornslojden fascinerar Per-Åke. Det är ren rakt igenom, som han uttrycker det.

Per-Åkes täljintressen går att sammanfatta i några ord; det är ett intresse för trä, grundläggande former och ursprungliga verktyg.

Kniven och skeden tillhör detta ursprungliga och grundläggande.

När våren kommer plockas knivarna fram. I ett förråd finns råmaterial; trä av olika slag och i olika former. Det är olika fruktträd - favoritträslaget - päron, körsbär, äpple, plommon, men där finns även en och lärk.

De minsta barnen gör Per-Åke sällskap i bland, men tålmodet tryter. Det blir ofta så att de vill ha pappas hjälp i stället för att tälja själva.

Tjusningen med täljandet är träets inneboende kraft, vilja och mjuka hårdhet, säger Per-Åke. Det går inte att tälja, hur som helst; en anpassning efter träets måste ske. Skedens form växer fram ur täljandet; en hårdhet får kanske finnas kvar.

Täljandet ger även Per-Åke en tillfredsställelse att skapa något med händerna - att skapa något av ett från början rått material.

Lennart Bladh

Tech-In

Adress: FFV Aerotech, CO
732 81 Arboga
Telefon: 0589 - 81859

Redaktör: Lennart Bladh
Ansvarig utgivare: Per-Åke Dahlström
Divisionsombud: Motor och Avionik:
Anne Allard, AA23
Service:
Flygteknik: Benny Aretun, SD54
GS: Hans Brännström, GP30

Redaktionsråd: Ansvarig utgivare
Redaktör
Samtliga divisionsombud
Roger Thelénus, FCTF Arboga
Conny Petersson, SF Linköping
Hans Brännström, FCTF Östersund

Rättelse

I Tech-In nr 2 fanns ett reportage om säkerhetschefen Sigvard Larsson. Varken på tidningens framsida eller vid artikeln fanns fotografens namn nämnt, vilket fotografen Ingemar Kjellberg påpekat för redaktionen. Tech-In beklagar att fotografen Kjellberg inte namngavs när artikeln publicerades

I de lugnaste vatten

- Det mest fascinerande med sportdykning är känslan av att sväva viktlös där nere i djupet och att befinna sig i en helt annan värld.

Magnus Kvarnström har alldeles nyligen upplevt detta. För bara någon vecka sedan kom han hem från två veckors djupdykningar i Röda Havet.

- Det var väl sex år sedan som jag gick med i Örebro Sportdykarklubb, berättar Magnus. Att simma och snorkla är något som jag har hållit på med sedan barnsben tillsammans med pappa och min farbror.

Det är, enligt Magnus, inte särskilt svårt att lära sig tekniken. I dag finns det till och med snabbkurser där man kan lära sig konsten att dyka på nio dagar.

- Men jag tog längre tid på mig och gick två kvällar i veckan på dyklektioner, från februari till maj. Ena kvällen var det teori och den andra praktiska övningar.

Först snorkel

- Man börjar med fridykardelen. Åtminstone var det så i örebroklubben, men det är väl lite olika beroende på var man går kursen, tror Magnus.

Fridykning innebär att man tränar utan tuber. I stället är det snorkel som gäller till dess dykaren är van vid andningstekniken. Då fortsätter träningen med tuber.

- Det är svårt att säga hur lång tid det tar att träna upp den här vanan. Men om man badar och simmar mycket så går det definitivt mycket snabbare.

Nej, att dyka är inte speciellt svårt, tycker han. Däremot är det många som anser teoridelen var desto krångligare.

Måste kunna

Att göra tryckberäkningar och att räkna ut partialtrycket för olika gaser ingår i sportdykarens hobby. Och det är sådana beräkningar som kan ställa till trassel för den ovane.

- Men det är sådant man måste kunna. Och samma sak gäller de olika komplikationer som kan inträffa vid dykning, betonar Magnus. Om något händer dig själv eller en kompis där nere i djupet

Röda Havets korallrev med sina lodrätta stup var en hisnande upplevelse för Magnus Kvarnström och Roger Andersson. Roger är alltså inte bara musiker och Magnus jobbarkompis på Avionik. Han dyker också och har tagit silver vid SM i undervattensorientering. (Foto: Magnus Kvarnström)

måste du veta vad du ska göra.

Innan sportdykaren får sin licens och är mogen att ge sig ut på egen hand i djupet krävs en godkänd lungröntgen och en sträng läkarkontroll av marinläkare. Det kan faktiskt vara ett bekymmer att klara den kontrollen, eftersom minsta skavank på lungorna sätter stopp för licensen.

- När man väl fått sin licens är det däremot inget krav att undersöka sig regelbundet, men det rekommenderas starkt, säger Magnus, och tillägger att det inte finns någon övre åldersgräns inom den här sporten. Den nedre är däremot satt till 15 år.

Vinterbad

- Det går faktiskt att dyka på vintern också, då är vattnet mycket klarare än på sommaren. Det har jag provat själv, berättar Magnus.

Men isdykning innebär en del problem också, förklarar han. Dykaren måste använda livlina, vakkanterna ska sandas och isen ska skrapas ren i form av ett kors över själva vaken. Annars kan det vara rent omöjligt att orientera sig under isskorpan.

- Dessutom finns det hela tiden en risk för att tuber, regulator eller kranar ska frysa.

Så här långt har Magnus hunnit stifta bekantskap med livet under ytan på Medelhavet, Röda Havet och den svenska Väst- och Ostkusten. Plus en del insjöar.

Anne Allard

Mitt i Sinai, långt borta från jobbet på Avionik, står Magnus Kvarnström i sin våtdräkt. Lite väl optimistiskt så här mitt i öknen kan tyckas. Men vid Ras Mamlah är det faktiskt bara några meter ner till Röda Havet. (Foto: Roger Andersson)

Hembygden

i centrum

för Bertils

forskning

Bengt Bratts, nyligen avslutade, TV-serie - visar en sann bild av verkligheten. Det var precis så det gick till när skogsbolagen köpte skog av småfolket.

Bertil Johansson har ägnat en stor del av sin fritid de senaste 25 åren åt att forska kring sin hembygds historia. Han bekräftar - med lätt huvudskakning och tung suck - att Bengt Bratt skildrat verkligheten så som den verkligen var.

För 1800 kronor köpte ett skogsbolag 7000 hektar skog, berättar Bertil, för att ge ett exempel på hur småbönderna blev lurade. I dag är den arealen värd över en miljard kronor!

Jag borde egentligen tagit med Bertil till hans hemby; Dödre, fem - sex mil söder om Östersund, och inte träffat honom på Statsanställdas Förbunds expedition på divisionen. Det är Dödre som

stått i centrum för hans forskning.

Nu tar jag bara med honom till landsarkivet, ett stenkast från fornbyn Jamtli, i Östersund västra utkant, för att ta några bilder i den miljö där han tillbringat många långa timmar.

Mormors mor inspirationskälla

Vårt samtal har vi på fackexpeditionen; besök och telefonsamtal bryter den spänning som finns när jag hör Bertil, lite långsamt, berätta om sitt intresse för hembygds historia och historia i allmänhet.

Bertil's intresse för historia har funnits

hela livet. Han kommer ihåg hur fascinerad han var av sin mormors mor - en kvinna som samlade på allting. Detta samlande lockade skolgossen Bertil.

I dag har han ärvt en imponerande samling almanackor av henne. Det är en komplett samling som börjar med almanackan för 1823.

Under skollåren var historia ett favorit-ämne, och har så förblivit även senare i livet.

I början av 1960-talet började Bertil mer systematiskt forska om hembygden. Han var runt i hembyn och lyssnade på de gamla som kunde berätta om hur skogsbolagen lurat till sig värdefull areal för en spottstyver. Det är samma bild Bertil har som Bengt Bratt skildrat i TV-serien "Träpatronerna".

Många timmars arbete

Bertil har pratat med barn och barnbarn till de som sålt sin mark. Han har letat bland gamla köpehandlingar och i domstolarnas processböcker för att få historien kartlagd.

Det är många timmars arbete Bertil har bakom sig. Leta i offentliga handlingar tar tid, särskilt som de flesta dokument är skrivna med gammelsvenska - den snirkliga stilen är inte lättläst.

Tiden vill inte räcka till, säger Bertil. Nu arbetar han fackligt och det uppfyller långt mer tid än ett heltidsarbete. Det var bättre när han arbetade i verkstaden. Då

Det är många timmars arbete Bertil Johansson lagt ned på sin forskning. Här sitter han framför en mikrofilmsläsare på landsarkivet i Östersund

Pappas bygge ger Fredrik fart

Det är inget lätt avgörande! Vem är mest entusiastisk - sonen eller fadern?

Den här kvällen får Fredrik, för första gången, provköra sin go-cart. Ögonen tindrar - så som man i böcker läser att barns ögon tindrar - när pappa rullar ut den halvfärdiga go-carten. Pappa Börje är minst lika förtjust.

Det är inte lätt att avgöra vem som är mest förtjust i bygget, far eller son.

Det var förra sommaren bygget började. Det är inte något Fredrik tjuvat sig till, berättar Börje. Han erkänner villigt, med road min, att det var han själv som kom med förslaget.

Fredrik styr byggandet

Fredriks intresse för bilar är påtagligt. På pappas arbetsrum är stora ytor tapetserade med teckningar av olika slags fordon - både enkla och avancerade. Många bilder är detaljerade; motor syns i genomskärning, med små detaljer utmärkta. Det är lätt att förstå entusiasmen när pappa föreslog ett go-cartbygge.

Nu är det Fredrik som styr; han har bestämt att det skall vara signal, blinkers och belysning på bilen. Pappa Börje har bara att verkställa önskemålen.

Go-carten är ett verkligt hembygge. Stommen är svetsad av kasserat material, motorn är ett hopplöck av tre mopedmotorer, sitsen är Fredriks gamla barn-

stol i pappas SAAB. Ratten och växel-spaksknappen är fynd från en skrotbil och bakhjulen kommer från en gammal jordfräs!

Lika roligt för pappa

Börje förnekar inte att han har roligt när han och Fredrik bygger. Han berättar att han själv hade en dröm, när han var liten, att få en go-cart. Det var en dröm som inte förverkligades. Nu uppfylls drömmen då sonen får en egen "bil".

Det är stimulerande att göra något åt Fredrik, säger Börje. Alltför många pappor gör ingenting tillsammans med barnen.

Bygget har skett helt utan ritningar; det enda krav Börje hade var att bilen inte skulle bli större än att den gick att stoppa in i skuffen på den egna bilen.

När Börje pratar om sitt bygge kan han inte låta bli att prata om en kollegas bygge. Det finns en här som bygger en skalenlig kopia av en MG TC, säger Börje och konstaterar att det egna bygget är primitivt i jämförelse med MG:n. Ett konstaterande som Fredrik inte verkar bry sig om. Han ser fram emot den dag då go-carten är färdig så han kan ge sig ut i kurvorna på Lungre motorstadion eller hos släkten som bor på landet, för där går det också att köra. Och köra tänker han...

Lennart Bladh

På landsarkivet i Östersund har Bertil tillbringat många timmar

hade han tid över till forskningen.

Något slut på sitt arbete ser han inte. Någon gång i framtiden vill han till Uppsala, för att ägna någon vecka eller så åt det material som finns på arkiv där.

De ärvda almanackorna kräver sin tid. Många behöver restaureras - något han kan få hjälp med på landsarkivet. Det är ett arbete han skjutit på framtiden - tiden vill inte räkna till.

Sina forskningsresultat vill Bertil, någon gång, sammanföra till en skrift. Hittills har det mest varit faktasamlade; men han har hjälpt till med fakta när sockenkrönikor skrivits. En dröm Bertil har är att kunna få publicera sina resultat.

Historia är viktigt, betonar han. Utan historia är det svårt att förstå skeenden i dagens samhälle. Bertil beklagar att många ungdomar aldrig bryr sig om att se i backspegeln. Det är beklagligt, säger han. Lika tråkigt är det att se fackliga kompisar som inte behärskar arbetarrörelsens historia, menar han.

Innan vi skiljs åt får jag ett erbjudande av Bertil. Han lovar att vid tillfälle lotsa mig runt i fornbyn Jamtli. Det är ett erbjudande jag inte kan motstå; Bertils kunskande om både lokal, regional, nationell och internationell historia är imponerande, så en vandring i Jamtli ser jag med spänning fram emot.

Lennart Bladh

Vem är mest nöjd med go-carten? Pappa Börje eller sonen Fredrik? Nu är det Fredrik som styr byggandet. Han ger pappa direktiv om hur bilen ska se ut. Lampor och blinkers är två önskemål.

Birger snidar träskallar

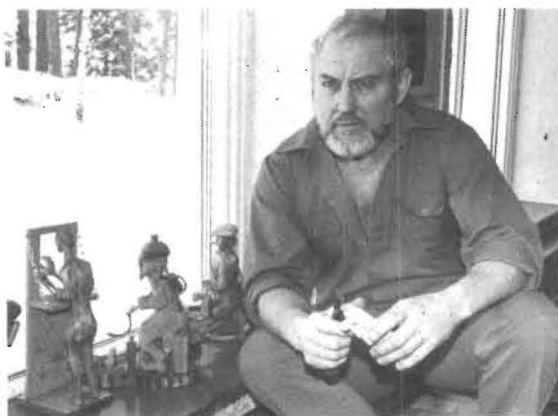
I över tio år har han hållit på. Ett intresse att "tälja med kniv". I början enkel möbeltillverkning, senare alltmer "gubbar" i försök att återge karaktären hos människan.

Det berättar Birger Svanteson. Ett hundratal gubbar har det blivit; många förebilder är hämtade från arbetsplatsen, elverkstaden inom avdelning flygplan i Linköping.

Politiker och kända personer har också varit tacksamma att avbilda. En avbild i träsnide, där al eller lind är grundämnet. Hel- eller halvbild kan det bli. Mycket beror på detaljer. Rörelser, kropp, vanor som karakteriserar personen jag avbildar, säger Birger.

Människan är Birgers favorit, men han gör även djur, såsom hästar, björnar, och då oftast i terräng.

- Det är roligt när alstren uppskattas. Det gäller att hinna med. Fritiden är begränsad, säger Birger.

Ett trettiofem timmar tar det för Birger att göra en skulptur i helformat.

Till skillnad från många fritidsintressen är sommarhalvåret den tidpunkt Birger täljer. Det syns på gräsmattan vid det egna huset; täljspan i högar kan spåras, allt efter solens läge och förflyttning, menar Birger.

Det är inte bara en avkoppling med träsnide, det är en njutning, säger Birger.

Text & foto: Benny Aretun

Mångsysslare hör man mest talas om; och då syftar jag på riktiga mångsysslare. Det är sällan man möter dem i verkliga livet.

När jag var i Östersund för att göra intervjuer till detta temanummer nämndes Einar Lövgrens namn flera gånger; han skulle vara en mångsysslare. Han tecknar, målar, täljer i trä och så är han musiker, sas det.

Honom måste jag träffa, var min första tanke. En som pysslar med så mycket är ett idealiskt intervjuobjekt. Hur hinner han med!

Einar och jag bestämmer tid för att träffas. Jag åker hem till honom en kväll, förberedd med frågor om måleri, musiken och träarbetet.

Jag borde även förberett mig för att tala om metallslöjd, silver-, guld-, och tennsmide, foto och möbelsnickeri.

Einar är en sann mångsysslare - många skulle nog karakterisera honom som en "hoppjerka" - en som inte vet vad han vill arbeta med. För arbetat med mycket har Einar gjort!

Heltidsmusiker

Trumma började han göra redan i

Ett sagolikt troll är det första som möter en när man träder in i det Lövgrenska hemmet.

Konstruktören som domare

Huvuddomare, ja ibland linjedomare, har det blivit. Senast på förbunds-nivå, det vill säga från division två och uppåt.

Ishockey handlar det om, och Kjell Johansson. Han arbetar med konstruktion inom området säkerhetsmaterial på avdelning flygplan.

Kjells intresse för hockey har funnits länge. Redan på Lasse Björns och Tumbas tid fanns intresse hos mig, säger Kjell. Det blev många uterinkar man besökte, ibland med ett tjugotal minusgrader som tryckte på, säger han.

I början av 70-talet dömde hans mest ungdomsmatcher upp till division tre, och några år senare på förbunds-nivå.

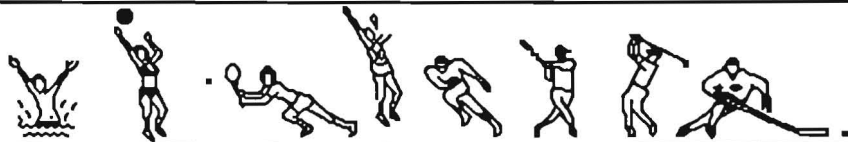
- Sedan början av 80-talet har jag också fungerat som matchtillsättare, det vill säga tillsättning av domare på distrikts-nivå upp till division tre. Vår och höstsäsong skall gås igenom.

Kjell dömde den första ishockeymatchen i Himmelstalundshallen i Norrköping. Vita Hästen mot Västerås IK. Över tre tusen personer kom den gången, säger Kjell.

Kjells arbete sker utan ekonomisk ersättning; det är en fritidssysselsättning.

Text & foto: Benny Aretun

HOBBY & FRITID

sjuårsåldern, och då med plåtlock som instrument. Trummandet utvecklades; under några år var han musiker på heltid. Kuskandet längs landsvägarna är tröttsamt så efter några år la han av. Gett upp musiken helt har han inte gjort. Spelningarna begränsas till helger, och inte alla helger i månaden. Någon tid skall det bli över till familjen.

Det är svårt att hänga med när Einar berättar om sitt liv. "

Mångsysslare

Hur som helst har han gjort mycket. Efter yrkesskolan arbetade han hos en silversmed och fick då lära sig både guld- och silversmide.

Efter militärtjänstgöringen var han hos en tennismästare.

Trä, guld, tenn, silver -

inget är omöjligt för Einar

I tio års tid bodde Einar i Stockholm. Det var då han var musiker på heltid. Det fanns ändå tid för både utbildning och arbete.

På Nyckelviksskolan studerade han träarbete, med inriktning på konsthantverk. Studierna där inspirerade honom att gå på Polhemsgymnasiet för att lära sig mer om inredning. På Carl Malmstens skola utbildade han sig till att bli möbelsnickare.

Den utbildningen återspeglas i det Lövgrenska hemmet. Mycket av möblemanget har Einar själv gjort. Sängen (se bild) är ett imponerande stycke. En pampig vikingasäng har stått förebild.

Mycket fusk

Möbelsnickrandet tröttnade Einar på, det förekommer allt för mycket "fusk" i dag. Det är inget ordentligt hantverk längre, säger han. Stilmöbler görs inte längre. Det finns några små enmansfirmor som gör stilmöbler åt damer på Östermalm, men mer är det inte.

När familjen väntade sitt första barn var inte Stockholm längre attraktivt. Ei-

nar hade en föreställning om ett hus på landet, med höns, grisar och hästar. En röd stuga med vita knutar skulle det vara. Östersund blev den nya bostadsadressen - men något eget hus är det inte. Det har sina fördelar att bo i lägenhet, säger Einar. Tidningen droppar in direkt på hallgolvet. I ett höghus, några kilometer från Östersunds centrum, i ett nybyggt bostadsområde, bor familjen Lövgren. Och de trivs.

Katthuvudet är imponerande. Det har sin plats på TV:n när inte Einar visar upp det.

Det är inte bara möblemanget som är tillverkat av Einar. I hallen möts man av ett sagolikt troll. På TV:n finns ett härligt katthuvud och i bokhyllorna står tennsaker. I ett glasskåp finns ännu mer av Einars produktion.

Det är inte bara möblemanget som är tillverkat av Einar. I hallen möts man av ett sagolikt troll. På TV:n finns ett härligt katthuvud och i bokhyllorna står tennsaker. I ett glasskåp finns ännu mer av Einars produktion.

Beställningsarbeten

Det är omöjligt att beskriva allt Einar gjort. Han drar fram en kartong ur en garderob och förevisar teckningar, skulpturer, en klocka och mycket annat.

Just nu är det mest beställningsarbeten han arbetar med. Det är priser till olika idrottsföreningar, jubileumstallrikar och olika presenter han arbetar med.

Brist på sysselsättning har han inte. Frågan är bara hur han hinner med. Blir det någon tid över för familjen, men den frågan borde kanske riktats till hustrun.

Lennart Bladh

Tjejerna som har

Tisdag kväll och klockan är snart nio. I Sturehallen plockar ungdomarna ner badmintonnäten efter kvällens övningar. Om en stund ska IFK Arbogas handbollsdamer börja sitt träningspass. Damer förresten - jag kallar dem nog hellre tjejer.

Åsa Celander och Maria Svensson sitter redan på åskådarläktaren och småpratar. Åsa är ombytt och klar, men Maria hoppar över träningen. En knäskada har satt P för hennes spel i fortsättningen.

Både Åsa och Maria jobbar på Avionik till vardags. Dessutom är Motor representerat i laget genom Malin Danielsson, som för tillfället ligger lågt. Hon ska nämligen snart bli mamma.

Det gemensamma för alla tre är att de började spela handboll i unga år. Åsa och Maria var inte mer än tolv och Malin bara nio år när de av olika skäl blev intresserade av den här sporten.

Maria sitter och leker förstrött med en boll medan hon berättar hur hon hamnade i det här division-I-gänget.

Fastnade

- När jag gick i sjätte klass gick IFK ut med en handbollskampanj i skolan. Då höll jag på med friidrott också, men efter att ha provat båda alternativen ett tag fastnade jag till slut för handbollen.

För två år sedan skadade Maria ett ledband i höger knä. Hon blev gipsad och fick hoppa omkring på kryckor ganska länge. Den här säsongen hann knappt börja innan hon slet av ett korsband i knät. Det hände efter bara två träningsmatcher, och det satte punkt för allt vidare spel för hennes del.

- Men jag är fortfarande fullt kapabel att träna handbollsungdomar, försäkrar hon. I år har jag tränat 76-orna och nybörjarna, och nästa säsong tar jag hand om 74-orna.

Hårt golv

Skador är tyvärr ganska vanliga bland handbollstjejerna visar det sig. Mycket till följd av det hårda golvet i Sturehallen, där flickorna tränar och spelar sina hemmamatcher.

- Vi har försökt påverka

- Hittills har min sambo ställt upp helhjärtat och varit med på matcherna. Hur ofta han kan göra det i framtiden får vi se efter tillökningen i familjen, säger Malin Danielsson.

kommunen att satsa på ett nytt golv i mjukare material, berättar Åsa. Alla vridskador och inflammationer talar för det, men ingen tycks lyssna på såna argument. Hittills har i varje fall ingen reagerat.

Hon har själv drabbats av skador med operation som följd. Och ber om inflammation höll henne borta från aktivt spel en längre tid. Det är först den här säsongen som hon på allvar har kunnat spela i A-laget.

- Och peppar, peppar... Benen har hållit, om man bortser från en vrickning i foten, tillägger hon.

I toppen

För Åsa började handbollslivet när hon följde med sin klasskompis en träningskväll för tio år sedan. Sen var det "kört", som man säger.

Och Malin då? Ja, i hennes fall var

Handbollstjejen Åsa Celander värmer upp med en del, i amatörernas tycke, benbrytande övningar. I bakgrunden Marek Majorek, tränare för IFK Arbogas handbollsdamer.

hand med bollen

det storasyster som blev lockbetet in i handbollslaget.

I dag spelar IFK Arboga i division I, snäppet under elitserien. Där har laget hållit sig väl framme i flera år och kämpat om de fem-sex främsta platserna. För tre säsonger sedan blev IFK trea, och i år har laget chansen att ta hem en fjärdeplats.

Det kräver en hel del träning för att kunna hänga med i toppstriden. Tjejerna tränar ett par gånger i veckan. Dessutom har de med löpträning på egen hand, och så är det matcherna då. Några fritidsproblem behöver de alltså inte ha.

Ändå hinner de med en hel del annat. Som Malin till exempel. Hon tränar sin hund på brukshundsklubben också. Något som hon tänker fortsätta med vid sidan av barn, familj, handboll och jobb!

Feltippat

I handbollstidningarna har så kallade experter tippat på en sista plats i serien för IFK Arboga den här säsongen. Skälet skulle vara den generationsväxling och det bortfall av aktiva spelare som drabbade laget förra året.

- Visst har det varit ett problem för oss, men nu har vi ändå bevisat att det går att spela fast villkoren är dåliga, säger Åsa. Lagandan är enorm och ingen har tappat sugen trots att vi varit underbemannade.

En tillgång för laget är Krystyna Marek. Henne lockade IFK hit från Polen på ett tvåårskontrakt. Det här året har dessutom hennes man, Marek, varit tränare för handbollslaget.

- Det är synd på en så bra tränare att vi är så få tjejer i laget, tycker Maria. En trupp skulle helst bestå av tjugo spelare, men vi är bara tolv. När alla kan spela vill säga.

Bussbrist

Laget brottas med andra problem också. Tjejerna har lottats in i västra distriktet, vilket innebär många och långa resor. Som längst får de åka till

Göteborg för att spela bortamatch.

- En klar nackdel är att vi saknar en stor buss så

att vi kan åka alla tillsammans och peppa varandra under resan, säger Åsa. Vi har fått ta till flera minibussar istället, och dessutom har vi tvingats köra själva. Gissa om man blir trött av det?

På sista tiden har

Maria Svensson har all anledning att se glad ut i dag trots att hon inte kan delta i A-laget. IFK Arboga vann nämligen sin sista match mot Göteborgslaget GKJK och hamnade på fjärde plats i tabellen.

tjejerna fått hjälp med chaufförer. Och nu hoppas de innerligt på att hamna i Stockholmsdistriktet nästa säsong, när divisionen krymper till bara tre distrikt.

Hejare

Vad är det då som får dem att fortsätta med handbollen, trots resor, träning, för få spelare och andra bekymmer.

- Det är kamratskapet! säger Malin bestämt. Vi har jättekul tillsammans, och det händer ofta att vi tjejer träffas utanför själva laget också.

Såväl Åsa som Malin och Maria lever i samboförhållanden. Då kan man fråga sig om deras killar inte tröttnar på allt farande och flängande med träning och matcher om vartannat?

- Tvärtom, svarar Åsa. Det händer ofta att killarna ställer upp som hejarklack på matcherna.

Och det kan behövas en rejäl hejarklack nu när varje poäng är så viktig i den jämna serien. Den näst sista spelade tjejerna borta mot Skövde och förlorade. Nu hjälper vi till och håller tummarna för hemmaseger mot Göteborgslaget GKJK i sista matchen och för en fjärde plats i tabellen!

Anne Allard

Maria fyller fritiden med motion

Man blir svettig bara av att se Maria Elvebacks veckoprogram - söndag: motionsgymnastik tillsammans med tio till femton andra GS-are i FFV Sports regi, tisdag: jazzdans, onsdag: hjälpledare i en barngymnastikgrupp, fredag: work-out.

Maria, el-konstruktör på division GS, är en hängiven motionär. Som om inte

allt detta vore nog deltar hon dessutom i en keramikkurs på onsdager, efter barn-gympan.

Tech-In's utsände valde att besöka Frösö gymnastikförenings barngymnastik en onsdagkväll. Där är Maria hjälpledare. Tillsammans med Lena Wessén försöker hon få ett femtontal mer eller mindre vil-da fem-sexåringar att utföra gymnastiska övningar.

- Ni ska slänga er i lian (=repet) härifrån och dit. Däremellan finns vat-ten med vilda krokodiler, så akta er för att ramla ner där!

Så kan det låta.

Givetvis ramlar Oskar ner i "vattnet".

- Maria, nu blev Oskar uppäten av en krokodill!

Barnens inlevelse går inte att ta fel på.

Hur orkar Maria, hur i allasin dar orkar man ladda om batterierna med så många motionsaktiviteter varje vecka?

- Jomen, det är så roligt försäkrar Maria på genuin

Det är många småttingar athålla reda i barngymnastiken

norrbottniska.

- Dessutom är det så olika slag av motion. Ingen kväll är den andra lik.

Men ändå...

- Pch så, förstår du, har jag ett behov av att göra något av min fritid. Då är gymnastik och motion det bästa som finns. Tillsammans med keramiken på onsdagarna förstås.

Hans Brännström

Marias fritid är fylld med motion. Veckoprogrammet är späckat. Hon hinner bland annat vara hjälpledare i en barngymnastikgrupp

En Adler, m -38 byggs i garaget hos Lars-Göran

Det är skillnad på vinter och vinter; de jämtländska vintrarna är olika de mel-lansvenska.

Lars Göran Johansson arbetar som svetsare på GS i Östersund. Han reno-verar även en gammal bil; en Adler från 1938.

Självklart måste jag få en bild på Lars Göran och bilen. Bilen har jag hemma, förklarar han. Det gör inget är min själv-säkra kommentar, jag åker hem till dig.

Det skulle jag aldrig sagt. Lars Göran bor mellan Änge och Tulleråsen, knappt fem mil nordväst om Östersund. Det är ingen match att åka. Värre är att ta sig fram till huset. På gränsen mellan slätt och berg ligger huset, ett par hundra me-ter från vägen. Vägen är inte lönt att hål-la ren, den yr snabbt igen. Iklädd skor av fel sort blir jag snart blöt av pulsan-det.

Efter visning av bilen så jag kan foto-grafera går vi in i huset. Lars Göran

dukar fram en kopp kaffe - så kan vi börja prata om bilbyggandet.

Lars Göran är norrländskt fåordig. Bilbygget är inte särskilt märkvärdigt.

Jag får reda på att Adler tillverkades från sekelskiftet till då en bomb, i krigets slutskede, ödelade fabriken.

Den bil Lars Göran renoverar såldes i Boden och de har gått som taxi i Sunds-vall innan den slutligen hamnade i Tul-leråsen. Fram till 1951 gick dem.

Den stod som skrothög i många år; under Lars Görans skoltid var den ett populärt objekt för stenkastning!

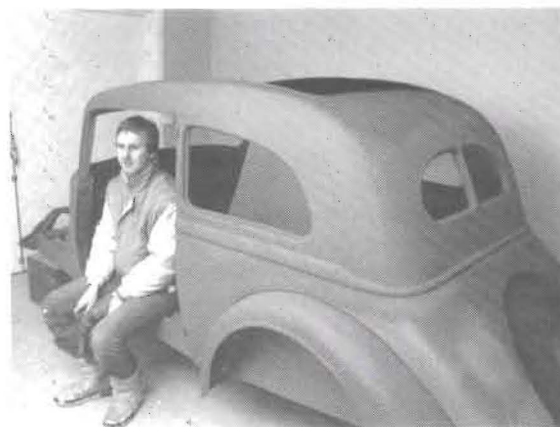
Nu finns den i hans garage. Från början hade Lars Göran ingen tanke på att renovera den.

Nu är han dock i full färd med att fixa till filen; men ett tidsschema finns inte. Är den klar före pensioneringen är det bra ty-cker han. Motom är redan klar, nu är det karossen som skall fixas till. För stor brådska ska man inte ha,

säger Lars Göran. Han har sett många som mekat sig less på bilar. Det vill han inte uppleva.

Det finns många Adler i Sverige och på Frösön finns en som har tio uthus fyllda med bilprylar, så något problem att hitta saknade detaljer och tillbehör har inte Lars-Göran haft.

Han vågar inte räkna ut vad bilen kostat honom - alla kvitton finns, men räkna ut priset vill han inte göra.

Före sin pensionering skall Lars-Göran ha klar sin Adler, modell -38

Plysch, taggtråd och tårtbit

Plysch-Pysarna Barbed Wira och A Place of Cake. Tre artistnamn som en och samma grupp har använt vid olika spelningar. Bandet är ganska nybildat och har klar FFV-prägel.

Lusten att spela är alltså det gemensamma för medlemmarna. Och när de spelar blir det framför allt musik från 70-talet.

Det är gitarristen Roger Andersson - för tillfället basist - och syntharen i bandet, Lars-Gunnar Engström, jag pratar med. Lars-Gunnar spelar förresten diverse blåsinstrument också om det krävs.

Vi träffas på jobbet, i Lars-Gunnars arbetsrum. Här skvallrar inte mycket om att det är indikator teknik i samband med elektronisk presentation som han och Roger arbetar med.

Fiasko

- Du vet mer om hur det började, säger Lars-Gunnar och lämnar ordet till Roger, som klämmer fram sanningen med ett förläget leende.

- Det började med fiasko, skrattar han. Vi samlades första gången i början av november för att träna till en spelning två veckor senare.

Den spelningen gick alltså åt skogen. Nu berodde det inte så mycket på bandet. Även om de inte har spelat så mycket tillsammans, så har de flesta i gruppen spelat på andra håll tidigare. Nej, det var snarare en dålig ljudanläggning som spökade, förklarar grabbarna.

Avionikdominans

Dennis Danielsson är bandet trummis, och gitarrist nummer två heter Tomas Nordin. Båda jobbar på FFV Aerotech i Arboga. Och för att precisera det hela ytterligare, så är det Avionik som dominerar i den här gruppen.

Om Roger kan tilläggas att han sjunger också. Precis som Carita Westman, som dessutom spelar orgel. Hon är förresten dotter till en av Lars-Gunnars och Rogers arbetskamrater. Så anknytningen till FFV finns även där. Och samma sak gäller den tredje gitarristen i bandet, Mats Söderberg, som jobbar på Samefa.

Det här är fem sjättedelar av tårtbiten A Piece of Cake. Från vänster Roger Andersson, Carita Westman, Lars-Gunnar Engström nedslagen, Dennis Danielsson o hatten och Mats Söderberg lätt på kant. Den felande sjättedelaren är Tomas

- Vi har ett stort problem i dag och det är träningslokalen. Nu lånar vi ett litet utrymme av ABF, men det har vi bara tillgång till på helgerna, berättar Roger.

Och helgerna är inte särskilt lämpade för träning. Det är då medlemmarna sprids för vinden och var och en åker hem till sina hemtrakter. Om de inte har någon spelning förstås.

- Men det har varit lite oinspirerat på sista tiden, eftersom flera av har varit ute och rest, säger Lars-Gunnar. Så det vill till att vi hittar en bra lokal där vi kan träna när vi själva kan och vill om det ska bli något av det här i framtiden.

Seriöst

Både Roger och Lars-Gunnar är dessutom medlemmar i MTD Arts styrelse. Musik, Teater, Dans - det är vad det handlar om.

- Hittills har föreningen ordnat tre diskotek här i stan med livegrupper, jippon och tävlingar, berättar Roger.

Rent ekonomiskt har det hela gått ihop så här långt. Och att engagera bra grupper har de själva också haft glädje av.

- Vi vill gärna ha en litet mer seriös inriktning på våra arrangemang än vad diskoteken normalt sett har, berättar Roger. Nu har vi planer på att göra något tillsammans med Stadskulturstudion i Köping. Slår vi oss ihop kan vi förhoppningsvis ordna ett större samarrangemang.

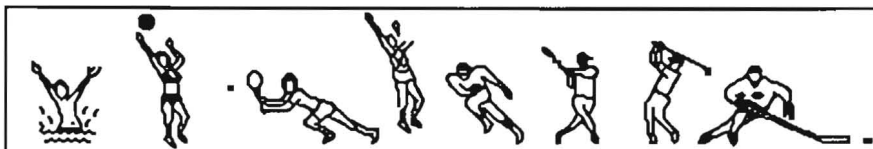
Skriver eget

För det egna bandet försöker grabbarna skriva en hel del eget material också, och blanda det med så kallade covers på 70-talsmusik.

- Dennis egen "Eländes blues" är ett exempel, där han exponerar sina egna kärleksproblem, smålar Lars-Gunnar.

På min fråga om vad det ska bli av bandet i framtiden svarar grabbarna att det som sagt till stor del beror på hur lokalfrågorna kan lösas. För MTD Art gäller att i framtiden satsa mer på föreningens teaterintresse. Någon form av kabaré kan det tänkas bli så småningom. Idéerna befinner sig i dag på projektstadiet.

Anne Allard

Smörklick på het potatis

Tänk efter! Påverkas vi inte en hel del av andra människor att ta vissa mått och steg i livet?

Kanske fick vi ingenting gjort om inte någon knuffade till oss i en eller annan riktning.

Så var det med Jeanette Lundkvist och ridningen. Hon kom till FFV Aerotech i Arboga som "ungdomslagare" och hamnade hos Katarina Öijerholm, en riktig ridentusiast.

-Jodå, Katta påverkade mig att följa med till ridskolan vid Adolfsberg. Det var för två och ett halvt år sedan, säger Jeanette. Och fortfarande rider jag varje vecka.

Nu ska man ju lära sig krypa innan man kan gå, så Jeanette fick börja när skritt och försiktig trav i nybörjargruppen.

Blir svettig

- Hur länge jag måste hålla på för att känna mig helt säker i sadeln vet jag inte, säger hon. Fortfarande tycker jag att det är jobbigt och jag kan bli svettig av ansträngning under ett ridpass. Så nog tar det tid innan man blir erfaren i den här

Jeanette och Dippo bjuder på en stilstudie.

sporten.

Själ känner sig alltså Jeanette ibland som en smörklick på en het potatis när hon sitter i sadeln. Och det är inte utan att hon kan känna ett sting av avund när hon ser Katta och andra "gamlingar" rida som om de aldrig gjort annat, erkänner hon. Det ser så förbaskat enkelt ut!

rar och reagerar rent fysiskt. De är levande varelser och kan ha egna idéer om vem som ska göra vad under ridningen. På Adolfsberg finns både privatägda och ridskolans egna hästar. Sammanlagt tror Jeanette att ridskolan har omkring 25 stycken. Det innebär att hon får rida olika hästar på lektionerna, och det fungerar bra.

Egen häst

Ryttarsällskapet har i dag omkring 300 medlemmar, varav 250 ridande. Jeanette sitter med i tävlingssektionen som snart ska börja planera vårens tävlingar. Det handlar alltså inte bara om att rida för hennes del.

- Någon dyr hobby är det inte, säger hon. Mig kostar den 280 kronor i månaden, och det är det värt.

Jeanette ångrar inte för ett ögonblick att hon började rida, och som det känns nu kommer hon att fortsätta länge än.

- Lite i bakhuvudet har jag nog som mål att dels lära mig handskas obehindrat med hästar, och dels skaffa mig en egen häst så småningom, avslutar hon.

Olika moment

Tränarna lägger upp lektionerna och plockar in lite olika ridmoment. Men eftersom Arboga Ryttarsällskap saknar ridhus så är det svårt att klara hoppmomenten under vinterhalvåret, berättar Jeanette.

- Dessutom har vi teorilektioner. Det är nödvändigt att lära sig hur hästarna ska skötas och hur de funge-

Som vanligt är vi mest tjejer som rider, men här i Arboga finns det faktiskt en och annan kille också som valt att ägna sig åt den här sporten, säger Jeanette Lundkvist.

Anne Allard

CVA IF finns inte längre!

Nejdå, så illa är det inte. Vår idrottsförening har bara bytt namn. Detta beslutades på årsmötet den 22 februari.

Numera heter vi FFV Arboga Idrottsförening, förkortat FFVAIF.

Styrelsen består av följande personer:

Ordförande Eric Ganell, AF25, tel 1448,

vice ordf Stig Arnoldsson, FÖDT, tel 1588,

kassör Knut Andersson, AF45, tel 1098,

sekreterare Ulla Jebsen, CE01, tel 1739,

materieförv Gunnar Ekund, SR35, tel 1878.

Sektionsledare:

Fotboll: Leif Andersson, SR26, tel 1705

Innebandy: Peter Linjo, Ma55, tel 2712

Rinkbandy: Åke Löfgren, AM62, tel 1904

Tennis: Gunnar Eklund, SR35, tel 1878

Bordtennis: Lars Hjalmarsson, FAA2, tel 1719

Badminton: Knut Andersson, AF45, tel 1098

Varpa: N-E Pettersson, MT83, tel 2550

Skytte: L-O Broberg, AR57, tel 2070

Skidor: P-A Bergström, CK30, tel 2090

Bridge: Mats Hollström, AE75, tel 2186

Bowling: Roger Jacobsson, SN31, tel 1918

Golf: Leif Lindberg, PA, tel 1976

Pimpelfiske: H-E Larsson, SR25, tel 1978

När det gäller sektionen Orientering har vi problem med att hitta en ny sektionsledare efter Bengt Larsson, som avgått i år. Är det någon som känner att han eller hon vill ta över efter Bengt så hör av dig till någon i styrelsen.

Du som inte redan är medlem i vår förmånliga idrottsförening ring Ulla Jebsen, 1739, och anmäl dig!

FFVAIF

Nordiskt två-dagars besök

Som ett led i ökad marknadsföring mot våra nordiska grannländer inbjöds i början av februari attachéer från Norge, Danmark och Finland till en två-dagars visning av FFV i Linköping och Arboga.

Ingemar Widman, FFV Aerotech i Linköping, visar gyroverksamheten för, från vänster, finska, danska och norska attachéerna. Till höger FFV Aerotechs Ninian Ramel från Stockholmskontoret. (Foto Benny Aretun)

Konstruktörens notstalgiska tack

När jag för drygt 38,5 år sedan traskade in på "Storgatan" vid dåvarande CVM kunde jag väl aldrig drömma om att jag skulle bli kvar där till min pensionering. Jag hade varit på SAAB i två, tre år och räknade med att det skulle bli ungefär lika lång tid vid CVM. Men så kan det gå om inte haspen är på. När man trivs med jobbet och med chefer och arbetskamrater då rinner tiden iväg.

Naturligtvis har mycket förändrats under alla dess år, det mesta till det bättre. Många personligheter har passerat revy under åren. Styresmannen Harald Larsson, den distingerade mannen i svart, hans ständige följelagare Sture Edvardsen, sedermera styresman, Kalle-Småland "Akta vingspetsa pöjka", Plåt-Jocke, Svarvar-Kalle, Axel "Hoppar'n" Carlsson, ja, listan kan bli hur lång som helst.

På den tiden arbetade vi med många välkända flygplans typer, till exempel S31 Spitfire, J26 Mustang, SAAB J21 och så småningom kom J28 Vampire, alla tekniskt avancerade för sin tid. Mycket var enklare och smidigare då, men inte allt. Delegering var ett nästan okänt begrepp, och ett bra exempel är

väl att alla officiella brev skulle undertecknas av Styresmannen Larsson. Så man fick ta sin ritningsbunt, TOMÄ- och brevförslag och knalla iväg till höga vederbörande för föredragning.

När jag nu lämnat min tjänst på Konstruktionssektionen vid FFV Aerotech, Linköping, framför jag ett varmt tack till företagsledning, kollegor, mina fina medarbetare på Konstruktion samt övriga arbetskamrater inom företaget både i Linköping, Arboga och Östersund för ett stimulerande och inspirerande samarbete under denna långa tid.

Det är med stor saknad jag lämnat det fina kamratskapet och den goda och positiva andan som rått inom sektionen, och till Er mina närmaste medarbetare vill jag framföra ett särskilt varmt och hjärtligt tack. Jag önskar Er lycka och framgång både privat och i det fortsatta arbetet med många trevliga och jobbiga konstruktionsuppdrag.

Till sist vill jag tacka för den mycket trevliga avskedsfesten, för alla fina presenter, blommor, vackra ord och välgångsönskningar som kommit mig till del.

Rune Weidar

Bra resultat 1987

Den ekonomiska sammanställningen för 1987 visar att Aerotech-gruppen har uppnått budgeterade resultat och lönsamhetsmål.

Aerotech kan följdaktligen redovisa en resultatförbättring: 94 miljoner kronor, vilket ska jämföras med 66 miljoner för 1986.

Bakom siffrorna döljer sig i korthet att Avionik och Flygteknik har gått bra, med god beläggning och marginaler som har ökat över förväntningarna.

Motordivisionen släpar dock fortfarande efter både vad gäller lönsamhet och beläggning.

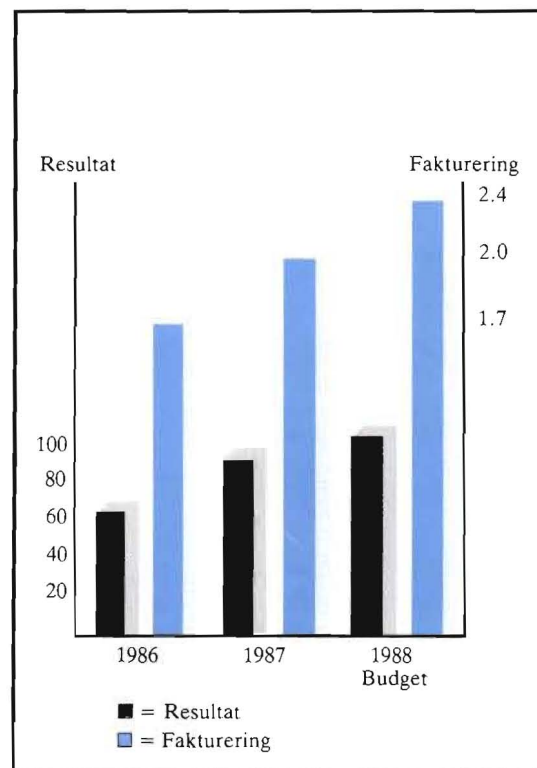
Ground Support har i sin tur påverkats av förseningar i minläggaraffären.

Bolagsgruppen har också förbättrat resultat under året och samtliga bolag, utom det under 1987 nybildade FFV Airport Technology, redovisar vinst.

Kostnadsnivån är fortfarande alldeles för hög inom vissa områden. På den punkten har situationen inte förbättrats i den utsträckning som förväntats. Dessutom finns problem med att begränsa det kapital som är bundet i vår rörelse.

Nu tar vi ny sats under 1988 bland annat genom att bli mer effektiva på områden där vi inte lyckades förra året.

I vår budget har vi bedömt att årets fakturering ska kunna öka med omkring 24 procent till 2,4 miljarder kronor, med i stort oförändrat resultat.

Tack

Ett hjärtligt tack för uppvaktningen på min högtidsdag.
Ingemar Kjellberg

Ett hjärtligt tack till alla som uppvaktade mig på min 50-årsdag.
Bengt Wallbom, MR53

Tack i repris

Nu försöker vi för tredje gången få detta "tack" korrekt:

Ett varmt tack till FFV/A och FCTF, LF107 för julgåvorna, samt till avdelning SN för jullunchen.
ANNAGRETA SN61

Ledningens löften enbart ett sätt för oss säga "ja" till bolag

Per Åke Dahlströms uppfattning om att våra, SF och TCO-S, villkor för ett ja till bolag fungerat som en stupstock i förhandlingarna vill vi från SF2152 härmed kommentera.

Det är möjligt att FFV ansett att våra krav för att gå över till bolagsform ej var acceptabla men såg det då, och påstå inte något annat!

Medge i stället att de förhandlingslöften om bibehållna anställningsvillkor och organisations-tillhörighet som FFV-ledning lämnat i underhandskontakterna med SF endast var ett sätt att förmå SF att säga ja till bolag.

Medge då också att tanken var att förmå oss att säga ja, och att vi därefter skulle bytas ut till förmån för ett annat LO-förbund.

Per Åkes påstående om att även andra fackförbund än SF gör anspråk på att vilja teckna avtal med bolag tyder på detta.

Billigaste avtal

Våra värsta misstankar har därmed besannats, nämligen detta att man från

BOLAGSBEDATT

Reflexioner efter bolagsförhandlingarna

Trots konstruktiva diskussioner och en mellan parterna gemensamt grundad på företagets framtid och strategi lyckades vi inte komma överens i förhandlingarna om omvandling till bolag.

Stupstockarna lades ut i de krav som TCO-S respektive SF ställde som villkor för att en överenskommelse skulle komma till stånd.

TCO-S genom krav på att få ta del av en detaljerad strukturplan som skulle innefatta beläggings- och sysselsättningsplaner m.m. på kort och lång sikt för nya företagskonstellationer. TCO-S erhöjd sig också i det här fallet att medverka i en ny strukturutredning av flygunderhållsindustrin!

Det finns betydligt enklare sätt att säga nej på.

SF:s krav på ett gemensamt avtal för alla anställda och att SF är avtalslutande part är trots allt lättare förstå från SF:s utgångspunkt även om företaget inte haft möjlighet att tillgodose sådana krav. SF:s krav sätter fingret på ett stort och ömt problem i den fackliga världen, nämligen vem som skall organisera vem och teckna avtal.

Regeringen, vår ägare, har tagit den principiella ställningen att statligt ägda bolag skall organiseras i arbetsgivarorganisationen SFO. Inom LO-området pågår sedan länge gränsdragningsdiskussioner om vilket fackförbund som skall organisera vem. Frågan står på sin spets i de situationer där affärsverksamhet övergår i bolagsform. I dagligt gör även andra fackförbund än SF anspråk på att teckna avtal för bolag.

Aerotech är inte på något sätt emot att ha SF som avtalspart. Däremot är vi inte beredda att snäva företaget för en ny TEL-konflikt som hotnar i fackförbundens interna oenighet.

För företaget vill vi ha en möjlighet att påverka en lösning av de här organisationsproblemen vara förmånbara.

Så en sammanfattning blir aningen skrämmande. Enighet i sakfrågan som handlar om Aerotech's fortsatta utveckling och sysselsättning och en bra förhandlingsplattform när det gäller anställningsvillkor för våra anställda vid en övergång till bolag. Aerotech har erbjudit totalt sett förbättrade villkor. Men företaget och de anställda framtid har alltså fått stå tillbaka för organisationsprinciper för arbetsmarknadens parter.

Vi skulle uppskatta personalens medverkan i en debatt kring de här frågorna och välkomnar alla inlägg och synpunkter till Tech-In redaktionen.

Per Åke Dahlström
Stab Organisation och Personal

FFV:s sida haft kontakter med andra fackförbund med syftet att få fram ett avtal med den "billigaste" parten.

Vi från SF har inte funnit anledning att ta kontakter med andra förbund då vi utgått ifrån att SF även i detta fall kunde vara en avtalspart.

Detta är nämligen inte något trendbrott!

SF tecknar i dag avtal med SFO för anställda vid Karlskrona varvet, FFV-Överskott och Tumba sedeltryckeri..

SF tecknar också avtal med SAF för vissa anställda inom SKANSKA och ABV.

Interna strider

Vi kan dock medge att det förekommit interna organisationsstrider inom LO vid bolagiseringar inom andra områden än FFV. Detta beklagar vi.

Men att påstå att inre stridigheter inom LO har förhindrat FFV från bolagisering av Motordivisionen är helt fel och helt gripet ur luften.

Vi från SF har åtminstone inte deltagit i några sådana stridigheter utan anser att P-Å Dahl-

ström skall föra fram fakta. Tech-In är ett lämpligt organ vid framläggandet av sådana fakta! Tack!

Börje Sturk, SF2152, Arboga

PS: Vi vill också uppmuntra alla anställda att ställa upp i debatten genom inlägg i Tech-In.

DS

Tackar Dahlström "ja eller "nej till personalens medverkan att göra en strukturplan?

Jag vill göra några kommentarer till Per-Åke Dahlströms, Stab Organisation och Personal, reflexioner efter bolagsförhandlingarna på ledarplats i Tech-In nr 2 1988.

TCO-S är i det här fallet 2000 av de anställda i FFV Aerotech i Östersund, Arboga och Linköping.

Jag har litet svårt att förstå att kravet på att få ta del av ledningens strukturplan skulle vara en stupstock. Kan det vara så att ledningen tycker att personalen inte har med detta att göra eller att det inte finns någon strukturplan?

Dahlströms utropstecken efter erbjudandet att få hjälp med en strukturutredning har jag också svårt att förstå. Tackar han ja eller nej till medverkan av den oslagbara kunskaps- och erfarenhetsbank

som personalen i FFV Aerotech utgör?

Att förändra är inte bara världens väsen, det är också svårt. Jag tror att ett bra sätt är att ta hjälp av de idéer, informationer och kontakter som personalen har. Diskutera mål och strategier med personalen och dess representanter. Då hamnar vi på rätt kurs och alla är väl-motiverade och bidrar med sin lilla bit för att vi ska nå målen.

Lars Höök

PS: Uttrycker "totalt sett oförändrade villkor" har figurerat ett par gånger när det gäller anställningsvillkoren vid en övergång till bolag. Betyder det oförändrade villkor eller något annat i termer som lön semester, arbetstid etc?

DS

Inget "ja" utan underlag vi tror på

Svar till Per Åke Dahlström med anledning av hans reflexioner i Tech-In nr 2.

Jag trodde att Per Åke ansåg det vara bra att kunna ta ställning till våra frågor och besvara dem, så är det tydligen inte. Personalens företrädare ska tro på företagsledningens förslag. Gör vi inte det, ska vi inte begära bättre underlag, som eventuellt kan övertyga oss, utan hellre svara nej. Är detta Per Åkes åsikt kommer han att bli besviken ofta. Vi försöker motivera svaret, vare sig detta är ja eller nej. Förhoppningsvis kommer Per Åke att godta den tågordningen, även om svaret går honom emot.

Erik Werner

PULS-DEBATT

Inget resultat i tid och dålig information

För några veckor sedan genomfördes en undersökning på Aerotech som kallades Puls. Den hade till syfte att ta reda på hur det stod till i företaget samt med de anställda.

Aerotech tog fram stora trumman och uppmanade samtliga att delta. Många röster från anställda menade att en sådan undersökning är meningslös, för det leder inte till något. Resultatet av undersökningen utlovades under vecka sju - därav blev intet. Däremot får jag väl dra egna slutsatser, i varje fall hur det står till med Aerotech och det företag som anlitats att genomföra undersökningen. De som ställde sig tvivlande till Puls har jag nu större förståelse för. Någon form av information hade varit på sin plats. Den vanliga refrängen som vi får väl återigen sjungas - det är svårt med information.

Ingemar Lindberg

Resultat kommer när alla svarat på frågorna

Den "vanliga refrängen" är för det mesta upptakten till våra besvikelser och irritationer, så ock här.

Resultatet tas fram cirka tre veckor efter det att hela Aerotech har deltagit i undersökningen, inte efter varje enskild enhets genomförande. Genom ett vårt företag är geografiskt spritt och på grund av olika aktiviteter och lokalfrågor har vi tyvärr fått sprida ut genomförandet under en ganska lång tid.

Det är helt naturligt att ifrågasätta nyttan av undersökningen. Vad PULS ger får vi veta när vi ser vad som görs av den information som undersökningen ger.

Oftast kommer inga nya eller okända företeelser fram men vi får svårt på vitt på vissa företeelser och vi har då lättare att bearbeta dessa än när de figurerar som rykten i korridorerna.

Vad vi vet är att denna typ av undersökning, på andra stora företag, har igångsatt utvecklingsarbete ifråga om förbättrad arbetsmiljö, ökad effektivitet och förbättrade relationer. Det finns ingen anledning varför det inte skulle bli likadant här.

Lizzie Hamnström

HUR TRIVS DU PÅ JOBBET?

Ålder: 28 år
Yrke: Sekreterare
Arbetsplats: FFV Airport
Technology, Östersund
Familj: Förlovad,
hund och katt
Bostad: Radhus i
Krokom
Fritidsintressen: Hundar,
fågel- och älgjakt
skogspromenader,
längdåkning mm.
Senast lästa bok:
"Min bästa vän" av
Marie Hansson
Senast sedda film:
Nionde kompaniet
Favorit TV-program:
Inget jag inte kan missa,
slötittar bara

Evy Lundström

Sekreterare, Östersund

- Jo tack, jag trivs bra.

Vad gör du på jobbet?

- Jag är sekreterare. Jag sköter om utskriften av brev, offerter med mera, gör en del översättningar av olika texter, samt andra administrativa göromål.

Hur länge har du arbetat här?

- Jag började arbeta i oktober förra året. AT är ju ett nybildat bolag. Jag var den ende som kom utifrån, de andra arbetade tidigare på divisionen i Östersund.

- Jag har alltid arbetat på små arbetsplatser, senast i ett privat företag i elbranschen, dels på kontoret och dels i butiken.

Vad har du för utbildning?

- Jag har gått treårigt ekonomiskt gymnasium, med språklig inriktning.

- Förra året läste jag på SPS, Språk för näringsliv och turism, huvudsakliga ämnen var då engelska, tyska och franska.

- Det är både intressant och roligt med språk, tycker jag. En del brukar vitsa och säga att jag är femspråkig; svenska, engelska, tyska, franska och jamska.

Hur är arbetsmiljön?

- Bra! Jag har trevliga och bra kollegor, det är skönt att vara ett gäng på sju-åtta stycken bara.

- Dessutom är det inte alla som får sitta och arbeta i en gammal jägmästarevillan. Det är mysigare atmosfär och rumsindelnings i ett äldre hus än i ett nybyggt.

Vad värdesätter du mest: högre lön eller mer ledighet?

- Jag är anställd på 75 procent. Det kändes ovanligt i början men nu är det skönt. Även om jag inte har några problem att fylla min lediga tid med aktiviteter anser jag nog att det bör finnas barn med i bilden innan jag vill gå ned ytterligare i arbetstid.

När träffade du senast din närmaste chef?

- För fem minuter sedan. Vi ses flera gånger om dagen.

Den sista februari lämnar Arnold Junflo arbetet som chef för division Service. Dagen därpå tillträder han tjänsten som Risk Manager för FFV koncernen.

Det är med blandade känslor Arnold lämnar FFV Aerotech efter 22 års anställning. Det känns lite som att svika mina arbetskamrater, säger han.

Arnold började sin bana inom FFV Aerotech i Linköping - vid CVM som det då hette - som administrativ chef - chef för det mesta som inte hörde till ren produktion.

Han lämnade Linköping 1974 för att börja arbeta i Arboga. Från 1973 till 1983, då han blev divisionschef för Service, var han chef för sektorns administrativa avdelning.

Någon Arbogabo har Arnold aldrig blivit; vid flytten från Linköping åkte han och familjen på turné i Mälardalen; en sista april, för att välja ny bostadsort. Sista anhalt var Örebro; och ett Örebro som visade sig från sin allra bästa sida. Ett slumpartat möte, den dagen, med länsarkitekten avgjorde saken.

I 14 år har Arnold pendlat de fem mi-

Aren på Service har varit arbetssamma. Service gör inga glamorösa affärer, det är ett "dirty job" där servicepersonalen utsätts för kritik, ofta obefogad kritik, menar Arnold.

Det är många gånger lättare att

Massbrev - tjänste

Arnold lämnar Service

len från bostaden till arbetsplatsen i Arboga. Nu fördubblas nästan sträckan när arbetsplatsen finns i Eskilstuna.

Nu skall Arnold arbeta med bedömningar av risker och försäkringsbehov inom koncernen. Det är arbetsuppgifter som finns inom ett område som i dag är i stort sett obearbetat. Han skall kartlägga vilka risker som finns inom koncernen, det gäller både risker inom affärsverksamheten och på arbetsplatserna.

Arnold exemplifierar arbetsuppgifterna genom att prata om berget i Arboga. Alla risker med berget är inte kartlagda. Hur ser till exempel brandskyddet ut, undrar han, kan man sektionera upp berget mer för att minimera brandrisken.

Han skall både kartlägga risker och föreslå åtgärder för att minimera dem.

Det är med både lust och vända Arnold lämnar Aerotech. Lust för att det är ett intressant och kreativt arbete han skall börja. Vända för att han lämnar en arbetsplats han varit på i 22 år.

Arnold kan inte låta bli att prata om Service; en viktig del av företaget, eller som han själv uttrycker det; företagets blodomlopp. Utan Service funktioner stannar företaget snabbt, säger han, och det är inte alla helt medvetna om.

- Jag tycker att vi inom divisionen lyckats skapa en vi-känsla och samhörighet som har varit en styrka när vi har haft problem, säger Arnold.

vara leverantör och sitta utanför området, säger Arnold. Då har man en hemmaplan. För Service gäller det motsatta; divisionen finns på området och alla har insyn

Ären på Service har varit nyttiga. Köpa-säljprocessen har skapat en kostnadsmedvetenhet som inneburit att kostnadsnivån kunnat sänkas med flera miljoner kronor. Processen har ibland varit "jävlig", säger Arnold, men den har fört nytta med sig.

Arnold kommer inte helt att lämna Aerotech den första mars. Först skall pågående principavtalsförhandlingar med FMV slutföras.

Företagsledningen har nu beslutat se över genomförandet av den långsiktiga organisationsstrategin för division Service.

Det innebär att förhandlingar har inletts om överföring av huvuddelen av division Service verksamhet i Linköping till division Flygteknik samt att för Arboga-verksamheten undersöka två alternativ, dels organisera en särskild serviceenhet för Arboga, dels överföra huvuddelen av division Service till divisionerna Motor och Avionik.

Som tillförordnad chef för division Service från 1 mars har utsetts Billy du Ritz, chef för anläggningsservice ST, Linköping.

Mätteknik på västkusten

Avdelning Mättekniks satsning på Västkusten - Göteborg - går nu in i ett intressant skede. Från och med 1 januari 1988 är den nya verkstaden färdig. Investeringar i provutrustningar, dvs mätinstrument, datorer och verkstadsutrustning är till största delen klara.

Tre ingenjörer finns på plats. Marknadsföring pågår i hela regionen. Bedömningen är nu att full beläggning uppnås under våren och att ytterligare expansion blir aktuell under hösten.

Som ett led i marknadsföringen kommer två så kallade "öppet hus" att hållas. Den 24 februari hade representanter för den militära sidan inbjudits till en information och visning. Stort intresse visades, och nästan samtliga inbjudna hade accepterat. Detta innebär att de militära enheterna i regionen nu känner till var de snabbt kan få sin mätelektronik kalibrerad och reparerad.

Den 24 mars kommer våra presumtiva civila kunder att inbjudas till en liknande visning.

För att ytterligare profilera oss på den svenska och även den skandinaviska marknaden, kommer avdelningen att medverka i den stora underhållsmässan - UH88 - den 12 till 15 april i år.

